

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2688

Vragen van het lid **Azmani** (VVD) aan de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over *het bericht «Duitsers boos om asielbeleid Italië»* (ingezonden 3 juni 2013).

Antwoord van staatssecretaris **Teeven** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 26 juni 2013)

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het artikel «Duitsers boos om asielbeleid Italië»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Klopt de berichtgeving dat de Italiaanse regering duizenden Afrikaanse vluchtelingen verblijfsdocumenten verstrekt waarmee ze richting Noord-Europa reizen?

Antwoord 2

In het voorjaar van 2011 is in Italië bij decreet noodopvang geregeld voor de grote stroom vluchtelingen uit Noord-Afrika die op gang kwam als gevolg van de Arabische lente. Op 28 februari 2013 werd dit decreet beëindigd door de Italiaanse regering, omdat de noodtoestand inmiddels ten einde is. De 13.000 vreemdelingen die op dat moment nog in de opvangkampen zaten, hebben deze moeten verlaten. Voor grote groepen wordt echter een uitzondering gemaakt en deze kunnen langer in opvanglocaties verspreid over heel Italië blijven. Het gaat hier om kwetsbare groepen (alleenstaande minderjarige vreemdelingen, bejaarden, alleenstaande zwangere vrouwen etc.) en om personen die nog op de uitkomst van hun asielprocedure wachten of de uitspraak in hoger beroep afwachten.

Volgens het decreet kunnen zij die het opvangkamp vrijwillig verlaten kiezen uit twee mogelijkheden: geassisteerde terugkeer naar hun land van herkomst, dan wel omzetting van hun tijdelijke humanitaire verblijfsvergunning in een werk- of studeervergunning. In de praktijk blijkt de terugkeerassistentie te bestaan uit een terugkeervergoeding van € 500 samen met een tijdelijk reisdocument (*Titolo di viaggio per stranieri*) en een tijdelijke verblijfsvergunning.

¹ Telegraaf, 31 mei 2013

ning op humanitaire gronden (*Permesso di soggiorno*). Deze tijdelijke verblijfsvergunning is geldig voor een jaar. Volgens het Italiaans ministerie van Binnenlandse Zaken hebben circa 5.750 personen geopteerd voor de assistentie bij terugkeer.

Voor visumplichtige vreemdelingen die in het bezit zijn van een geldige verblijfstitel uit een van de Schengenlanden geldt het zogenaamde circulatierecht, wat betekent dat zij zich gedurende een periode van maximaal drie maanden visumvrij binnen het Schengengebied mogen bewegen. Deze categorie vreemdelingen heeft echter geen recht op vestiging buiten Italië, noch recht om buiten Italië te werken.

Vooral in Duitsland zijn personen aangehouden die afkomstig zijn uit de Italiaanse opvangkampen. Ook van Finland, België en Oostenrijk is bekend dat daar personen met bovenbeschreven achtergrond zijn aangehouden.

Vraag 3

In hoeverre heeft deze ontwikkeling gevolgen voor Nederland? Komen deze vluchtelingen ook naar Nederland? Zo ja, zijn er aantallen bekend?

Antwoord 3

Het lijkt erop dat er weinig tot geen vreemdelingen uit de Italiaanse opvangkampen naar Nederland zijn gekomen. De Koninklijke Marechaussee (KMar) is gevraagd om in het kader van de MTV-controles extra aandacht te besteden aan vreemdelingen met dergelijke Italiaanse tijdelijke verblijfsdocumenten. De KMar heeft slechts enkele personen aangetroffen met dergelijke tijdelijke Italiaanse verblijfspapieren bij MTV-controles en het is ook niet zeker dat deze personen uit de gesloten opvangkampen afkomstig zijn.

Bij de IND hebben zich in de periode van maart tot en met mei 2013 ongeveer 70 asielzoekers gemeld van wie uit de Eurodac database bleek dat zij eerder in Italië asiel hebben aangevraagd. Dit aantal is niet significant hoger dan normaal. Het is bovendien niet bekend of deze asielzoekers behoren tot de vreemdelingen die in Italië een vluchtelingenkamp hebben moeten verlaten en die door de Italiaanse autoriteiten in het bezit zijn gesteld van een reisdocument of een tijdelijke verblijfsvergunning. Waar mogelijk is of wordt ten aanzien van deze asielzoekers bij Italië een claim tot terugname gelegd op grond van de Dublin verordening.

Vraag 4

Deelt u de opvatting dat het onwenselijk is dat deze vluchtelingen in het bezit worden gesteld van tijdelijke documenten waarmee ze in de meeste EU-landen kunnen verblijven? Zo ja, wat kunt u doen om dat te voorkomen?

Antwoord 4

De manier waarop de Italiaanse overheid omgaat met het verlenen van tijdelijke verblijfs- en reisdocumenten die houders in staat stellen binnen het Schengengebied te reizen is formeel niet strijdig met het Europese recht. Het is aan de afzonderlijke lidstaten om te beslissen wie zij toelaten tot hun land. Dit wordt ook niet bestreden door de Duitse regering. Naar mijn mening is de Italiaanse aanpak wel in strijd met een doeltreffend verwijderings- en terugkeerbeleid. Andere lidstaten ondervinden problemen door het Italiaanse toelatingsbeleid. Dit is ook de reden dat Duitsland bezwaar maakt bij de Italiaanse regering. Ik merk daarbij wel op dat het verlenen van de tijdelijke verblijfsvergunning slechts in beperkte mate invloed heeft op de reisbewegingen van de betreffende personen en deze reis- en verblijfsdocumenten het in de praktijk makkelijker maken om hen te identificeren en terug te kunnen sturen naar Italië.

Vraag 5

Wat gaat u doen om er voor te zorgen dat Italië de (Europese) verplichting nakomt om deze vluchtelingen op te vangen in eigen land? Bent u van plan daarbij de samenwerking met Duitsland te zoeken?

Antwoord 5

Gezien het feit dat in Nederland weinig personen afkomstig uit de Italiaanse opvangkampen zijn aangehouden, ligt het vooralsnog niet voor de hand om zelfstandig actie richting Italië te ondernemen. Wel zal ik in Europees verband

mijn collega's steunen die wel grote gevolgen ondervinden van de Italiaanse handelwijze en nu bij de Italiaanse autoriteiten om opheldering vragen.

Vraag 6

Hoe kunt u er voor zorgen dat deze vluchtelingen, eenmaal in Nederland, na drie maanden weer naar Italië terugkeren?

Antwoord 6

Indien een persoon die aan bovenstaande omschrijving voldoet wordt aangetroffen, bijvoorbeeld bij MTV-controles, kan door de KMar worden getoetst of deze persoon voldoet aan de voorwaarden voor rechtmatig verblijf in Nederland gedurende de eerste drie maanden na inreis conform artikel 12 van de Vreemdelingenwet. Onder andere moet de persoon in kwestie kunnen aantonen dat hij beschikt over middelen die toereikend zijn om te voorzien in zowel de kosten van het verblijf in Nederland, als in de kosten van de reis naar een plaats buiten Nederland waar de toegang gewaarborgd is. Indien de vreemdeling dit niet kan aantonen, wordt deze conform artikel 62 Vreemdelingenwet 2000 opgedragen zich onmiddellijk terug naar Italië te begeven. De vreemdeling wordt geregistreerd in de gebruikelijke systemen.